

**SZKOŁA PODSTAWOWA z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI NR 5
IM. JERZEGO KUKUCZKI W ŚWIĘTOCHŁOWICACH**

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
ROK SZKOLNY 2024/2025**

„ Uczymy się dla życia, nie dla szkoły”

Seneka

Uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną art. 84 ustawy Prawo oświatowe dnia ... sierpnia 2024r.

Program zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną dnia 09 września 2024r.

Spis treści:

- I. Wstęp i krótka charakterystyka środowiska szkolnego
- II. Akty prawne
- III. Charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego po diagnozie m. in. misja i wizja szkoły czynniki ryzyka i czynniki chroniące.
- IV. Ustalenie wartości uznawanych przez społeczność szkolną.
- V. Model absolwenta.
- VI. Cele ogólne programu.
- VII. Działania profilaktyczne i cele szczegółowe.
- VIII. Wychowawca
- IX. Wychowawcze zagadnienia
- X. Profilaktyczne zagadnienia
- XI. Realizacja programu
- XII. Zadania programu (tabela 2024/2025)
- XIII. Oczekiwane efekty
- XIV. Ewaluacja programu z ubiegłego roku

I. Wstęp i krótka charakterystyka środowiska szkolnego

Profilaktyka szkolna to działania mające na celu zapobieganie niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się uczniów. Obejmuje eliminowanie czynników zachowań ryzykownych oraz wzmocnienie działań chroniących. Ma szczególne znaczenie wśród młodych ludzi, w których rozwija się ustalanie hierarchii wartości, kształtują się relacje z innymi ludźmi, buduje się poczucie pewności siebie. Program będzie wspomagał wychowawczą rolę rodziny, prawidłowy rozwój uczniów oraz wskazywał sytuacje podejmowania działań interwencyjnych w sytuacji zdiagnozowanych zagrożeń. Obecnie, w zależności od stopnia ryzyka, rozróżnia się trzy poziomy działań profilaktycznych; my - jako pracownicy szkoły - będziemy podejmować działania tylko w tych pierwszych dwóch:

- **Profilaktyka uniwersalna** skierowana jest do wszystkich uczniów, bez względu na stopień ryzyka – całej społeczności szkolnej. Podejmowane działania skupiają się wokół zagadnień związanych z promocją zdrowego stylu życia, rozwijaniem postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi, umiejętności dokonywania świadomych wyborów. To również rozwijanie postawy asertywności, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami w sytuacji przeżywania trudnych sytuacji życiowych. Profilaktyka uniwersalna ma na celu przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych lub opóźnienie inicjacji. Działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej realizowane są przede wszystkim przez nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych.
- **Profilaktyka selektywna** skierowana jest do grupy zwiększonego ryzyka, czyli do osób, które w stopniu wyższym niż przeciętny są narażone na rozwój zaburzeń. Profilaktyka selektywna koncentruje się na zagrożonych grupach młodzieży, osobach, które cechuje wysoka ekspozycja na czynniki ryzyka. Celem jest tworzenie warunków, które umożliwiają wycofanie się z zachowań ryzykownych. Działania w zakresie profilaktyki selektywnej prowadzone są przez wychowawców, psychologów i pedagogów szkolnych, specjalistów w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, a także wykwalifikowanych realizatorów programów profilaktycznych.

- **Profilaktyka wskazująca** skierowana jest do grupy, w której rozwinęły się już symptomy zaburzeń, w tym związane z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych. Obejmuje ona działania interwencyjne i terapeutyczne, mające na celu zablokowanie pogłębiania się zaburzeń i zachowań destrukcyjnych oraz umożliwienie powrotu do prawidłowego funkcjonowania społecznego (resocjalizacja).

W związku z reformą oświaty od września 2019 r. w Zespole Szkół Ogólnokształcących przekształcono Gimnazjum nr 2 w Szkołę Podstawową z Oddziałami Integracyjnymi nr 5 im. J. Kukuczki. W roku szkolnym 2024/2025 uczą się następujące klasy: 4 pierwsze (w tym dwie integracyjne), 3 drugie (w tym jedna integracyjna), 4 klasy trzecie (w tym jedna integracyjna), 4 klasy czwarte (w tym dwie integracyjne), 3 klasy piąte (w tym dwie integracyjne), 3 klasy szóste w tym dwie integracyjne. Dodatkowo organ prowadzący na wniosek rodziców pozwalał tworzyć oddziały z obwodów; tak też dodatkowo w sp5 jest jeszcze klasa VII a. Zatem niniejszy program obejmuje w bieżącym roku szkolnym tylko **22 oddziałów**, z w/w grup wiekowych. Dodatkowo warto zaznaczyć, że do naszej szkoły od momentu wojny w Ukrainie uchodźcy zapisują dzieci, stan liczebny zmienia się uczniów z Ukrainy w ciągu roku szkolnego, ze względu na różne sytuacje rodzinne i miejsca pracy, zamieszkania.

Przed tworzeniem tego dokumentu, dokonano ewaluacji poprzedniego programu i działań wychowawczo - profilaktycznych z roku 2023/2024, jak i diagnozy występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka z uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz dopalaczy – nowych substancji psychoaktywnych; dokonano także analizy problemów wychowawczych i potrzeb szkoły. Zredagowano ankietę, którą mogli wypełniać dobrowolnie rodzice, starsi uczniowie oraz pracownicy szkoły. Dodatkowo zespół redagujący ten program - przeprowadził rozmowy wychowawczo - diagnozujące z uczniami, ich rodzicami, nauczycielami, personelem administracyjnym oraz dokonał ukierunkowanej obserwacji zachowań uczniów.

W obszarze rozpoznania posłużono się także modelem SWOT, który zakłada badanie otoczenia i wnętrza placówki wg schematu: **Strengths** – siły, mocne strony; **Weaknesses** – słabości, słabe strony; **Opportunities** – sposobności, szanse; **Threats** – zagrożenia. W tworzeniu niniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 5 w Świętochłowicach byli zaangażowani wszyscy nauczyciele, Rada Rodziców, uczniowie a nawet wykorzystano wnioski pracowników administracji i obsługi.

Cel tego dokumentu stanowi wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które będzie wzmocnione i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci. Program ten zawiera działania, które w systemowy sposób mają zadanie angażować wszystkich uczniów i ich rodziców oraz całe środowisko szkolne (kadrę pedagogiczną, pracowników administracji i obsługę szkoły).

Przy tworzeniu programu wychowawczo - profilaktycznego wykorzystano także opis misji szkoły, która została opracowana przez zespół nauczycieli i jest krótko omówiona w dalszej części.

Zgodnie z przepisami zaleca się, aby w realizowanym procesie dydaktyczno-wychowawczym szkoła podejmowała działania związane z poznawaniem przez uczniów miejsc ważnych dla pamięci narodowej, z wykorzystaniem różnych form upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, a także obchodami najważniejszych świąt narodowych i kultywowaniem symboli państwowych. W tym celu, oprócz pracy nauczycieli szczególnie z języka polskiego, historii i wychowawców klas, **inny zespół opracował kalendarium wydarzeń szkolnych na rok 2024/2025** Uchwalenie programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły należało do Rady Rodziców, która ściśle działała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną (art. 84 ust. 1–3 *Ustawy Prawo oświatowe*).

W niżej prezentowanym programie wzmocniono potrzebę kształtowania u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym (art. 1, pkt 12 *Ustawy Prawo oświatowe*). Pragniemy, aby nasi uczniowie wspierali swoją pracą instytucje, brali udział w "sprzątaniu Ziemi", sadziły krzewy, drzewka, zbierali surowce wtórne, wspierali schroniska dla zwierząt. Zarówno rodzice, uczniowie, jak i nauczyciele twierdzą, iż bardzo istotne staje się kształtowanie kompetencji społecznych i obywatelskich poprzez propagowanie idei wolontariatu, dlatego też uczniowie naszej szkoły od najmłodszych lat rozwijać będą swoją wrażliwość na los potrzebujących, uczyć się odpowiedzialności.

Podkreślamy, iż bardzo istotna jest rola nauczyciela każdego dnia; jego istota w relacjach: nauczyciel - uczeń cytujemy zgodnie z sankcją - „**Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską, z poszanowaniem godności osobistej ucznia**” (art. 5 *Ustawy Prawo oświatowe*).

W owym programie uwzględniono uregulowanie prawne, służące wspieraniu bezpieczeństwa systemu oświaty, w tym bezpieczeństwa uczniów i wszystkich pracowników szkoły (art. 1 i 3 *Ustawy Prawo oświatowe*). To zadanie należy realizować poprzez: utrzymywanie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkole; upowszechnianie wśród młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych – w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych; współpracę organów administracji publicznej, w tym organów prowadzących szkoły i placówki, m. in. w akcji "Sznupiek" - bezpieczeństwo na drodze, z Państwową Strażą Pożarną w ramach działań podnoszących bezpieczeństwo dzieci – w tym ochrony przeciwpożarowej – a także w celu zapewnienia właściwych warunków realizacji zadań, w szczególności prowadzenia zajęć edukacyjnych. W związku z powyższym nasi uczniowie oprócz zdobywania wiedzy i umiejętności na lekcjach wychowania fizycznego oraz na lekcjach wychowawczych, będą uczestniczyć w ewakuacji szkoły. Przypomniane będą procedury szkolne w przypadku zagrożenia, jak i na bieżąco będą uaktualniane, jeśli pojawi się nowa sytuacja zagrażająca.

Każdy program powinien przygotowywać uczniów do umiejętności wyborów w życiu. Dokonuje się to między innymi **poprzez naśladowanie postaw nauczycieli, ich świata wartości i ich zachowań**. Uczeń jest bystrym i krytycznym obserwatorem. Jako szkoła z oddziałami integracyjnymi pragniemy nadal kłaść nacisk na kształcenie postaw tolerancji wobec uczniów z dysfunkcjami. Środowisko szkolne wyznacza nadal działania związane z obszarem systematycznego uczęszczania uczniów do szkoły i wywiązywania się z obowiązków szkolnych, kultury osobistej, przestrzegania norm i zasad społecznych, bezpieczeństwa, przeciwdziałania agresji i przemocy. Proponujemy wychowawcom opracować program klasowy na podstawie niżej przedstawionego szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego przy uwzględnieniu potrzeb klasy, problemów wychowawczych uczniów, profilaktyki, propozycji ich rodziców. W naszej szkole wychowawca powinien kłaść nacisk na kształtowanie jednostek twórczych, kreatywnych i zdolnych do sterowania własnym kształceniem zarówno w rzeczywistości szkolnej, jak i poza nią. W procesie tym ważne staje się rozwijanie osobowych cech wychowanka – w związku z tym wychowawca musi pomóc uczniom rozwinąć zdolności umożliwiające rozumienie przez nich otaczającego ich świata na drodze autorefleksji dotyczącej zasadności własnych zachowań oraz rozwinięcia umiejętności komunikacyjnych, które umożliwią dialog z innymi i z samym sobą. **Nauczyciel, budując relacje oparte na zaufaniu, prowadzi z wychowanymi rozmowę, poprzez którą uczy nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji**. Kolejnym ważnym zadaniem nauczyciela, które ma związek z przygotowaniem uczniów do funkcjonowania w zmieniającej się rzeczywistości, będzie tworzenie właściwego klimatu w klasie i wyzwolenia w uczących się potrzeby zadawania pytań oraz podejmowania działań wynikających z ich własnych zainteresowań. W związku z powyższym wychowawca SP5 winien **uczyć dzieci samodzielności, twórczego myślenia i działania, skutecznego komunikowania się, współdziałania w zespole, a także motywacji do poszukiwania nowych rozwiązań, dyskusowania na interesujące ich tematy, wymieniania się własnymi doświadczeniami z innymi, wyszukiwania potrzebnych im informacji, porządkowania ich oraz rozwiązywania problemów. Kształtowanie rozwoju osobowego i społecznego dzieci i młodzieży, zdrowia fizycznego i psychicznego staje się jednym z czynników umożliwiających rozwój wytrwałości w realizacji stawianych sobie celów**.

Na podstawie powyższych ogólnych założeń, dotyczących oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych w szkole, poniżej prezentujemy treści przewidziane do realizacji zarówno na poszczególnych przedmiotach, jak i godzinach do dyspozycji wychowawcy. Wskazują one wartości, pozytywne postawy, kompetencje oraz umiejętności niezbędne dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży w czterech sferach: fizycznej (rozwój biologiczny), psychicznej (rozwój poznawczy i emocjonalny), społecznej i aksjologicznej (rozwój moralny).

II. Akty prawne

1. Rozporządzenie MEN z dnia **14 lutego 2017 r.** w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej

2. Ustawa z dnia **14 grudnia 2016 r.** – Prawo oświatowe
3. Rozporządzenie z dnia **18 sierpnia 2015 r.** w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
4. Rozporządzenie MEN z dnia **30 stycznia 2018 r.** w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia
5. Rozporządzenie MENiS z dnia **31 grudnia 2002 r.** w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach
6. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
7. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526).
8. Ustawa z **26 stycznia 1982 r.** – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021r. poz. 1762 z póź. zm.).
9. Jednolity tekst Ustawy z **14 września 2016 r.** o systemie oświaty (Dz. U. z 2021r., poz.1082 oraz z 2022r. poz.655, 1079,1116,1383,1700,1730).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z **22 stycznia 2018 r.** w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018r. Poz.214).
11. Statut Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 5 im. J. Kukuczki w Świętochłowicach
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z **21 marca 2022 r.** w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r., poz. 645 ze zm.) – § 13.
13. **Ustawa Kamilka – standardy ochrony małoletnich** (Przepisy dotyczące standardów ochrony małoletnich znajdują się w art. 22b i 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich. Ta ustawa została zmieniona Ustawą o ochronie małoletnich, czyli tzw. ustawą Kamilka, która weszła w życie 15 lutego 2024 r.)

III. Charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego po diagnozie m. in. misja i wizja szkoły czynniki ryzyka i czynniki chroniące.

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,

Wizja szkoły. Szkoła naszych marzeń to taka, w której:

- Panuje życzliwa i bezpieczna atmosfera oparta na kulturze osobistej nauczycieli, uczniów i rodziców wzajemnym szacunku, akceptacji, pomocy i współdziałania.
- Uczy się młodzież miłości do "Wielkiej" i "Małej" Ojczyzny, szacunku do Narodu Polskiego jego historii tradycji i kultury.
- **Rodzice** aktywnie uczestniczą w procesie budowania systemu wartości u swoich dzieci, współdziałają i wspierają nauczycieli oraz pracowników szkoły, współuczestniczą w rozwiązywaniu problemów i podejmowaniu decyzji.

- **Uczeń** jest kulturalny, szanuje rodziców i nauczycieli oraz wszystkich pracowników szkoły, okazuje pomoc i życzliwość swoim rówieśnikom, jest ciekawy otaczającego świata.
- **Nauczyciele** są sprawiedliwi, cieszą się autorytetem wśród uczniów i rodziców, życzliwym podejściem budzą zaufanie, wspierają młodzież w ich rozwoju, rozwijają zainteresowania, pomagają w rozwiązywaniu problemów, są wykształceni i podnoszą swoje umiejętności.
- **Dyrektor** jest dobrym pedagogiem, życzliwym dla uczniów, nauczycieli i rodziców. Tworzy właściwą atmosferę pracy, wspiera nauczycieli w ich pracy, rozwiązuje konflikty.
- Uczeń ma zapewnioną opiekę **pedagoga, psychologa, logopedy, pielęgniarki**, a dzieci posiadające orzeczenia uczące się w klasach integracyjnych – mają także pomoc **nauczyciela wspomagającego**.
- Sale przedmiotowe zachęcają młodzież do nauki i zapewniają im warunki do prawidłowego rozwoju.

Czynniki ryzyka i czynniki chroniące

Najistotniejsze czynniki ryzyka związane ze szkołą to:

- brak właściwej reakcji uczniów na zachowania agresywne niektórych uczniów;
- brak umiejętności radzenia sobie z problemami; szczególnie uczniów z niepełnosprawnościami (określonymi w orzeczeniach)
- odrzucenie przez rówieśników (konflikty rówieśnicze, także w sieci);
- słaba więź ze szkołą (brak dodatkowej roli w klasie, brak zaangażowania);
- negatywny wpływ bajek, filmów, gier komputerowych;
- u niektórych uczniów niska kultura osobista lub impulsywność (zdarzają się wulgaryzmy, aroganckie zachowania)
- niepowodzenia szkolne; część uczniów nie wierzy w swoje możliwości, posiada niską samoocenę;
- problemy w domu rodzinnym, złe wzorce; brak czasu rodziców na spędzanie wolnego czasu ze swoimi dziećmi, czasami brak konsekwencji oraz niewłaściwy system kar i nagród.

Według wielu badań przemoc ze strony dorosłych i pomiędzy rówieśnikami stanowi jedno z największych zagrożeń dla zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

Czynniki chroniące to czynniki budujące odporność.

Oprócz czynników ryzyka stworzono również listę głównych czynników chroniących, które potencjalnie wpływają na prawidłowy rozwój w obszarze zdrowia psychicznego, szczególnie u dzieci, związanych ze szkołą.

Należą do nich:

- poczucie bezpieczeństwa w szkole;
- zainteresowanie nauką szkolną;
- wysokie zaufanie uczniów do wychowawców, nauczycieli;
- szkoła z tradycjami;
- poczucie przynależności (dodatkowe zadania w radzie klasy, w samorządzie szkolnym, kółkach zainteresowań);
- pozytywny klimat szkoły (przerwy, wycieczki, imprezy szkolne, działalność świetlicy);
- prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza (szczerłość, zaufanie, empatia, chęć pomocy, wspólne działania itd.);

- wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy;
- okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć;
- zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy i agresji;
- dobra współpraca rodziców ze szkołą, zaangażowanie rodziców w proces wychowawczy dziecka.

IV. Ustalone wartości uznawane przez społeczność szkolną.

Założenia programu:

- Wychowanka należy traktować jako integralną całość. Stąd wynika praktyczny wniosek: oddziaływania wychowawcze powinny mieć charakter integralny, docierać do wszystkich stron osobowych, by rozwijać w wychowankach zdolność do integracji myśli, czynów, słów, dawać pełną wizję świata i osoby ludzkiej.
- Nie ma wychowania bez wartości. W wychowaniu ku wartościom ważnym punktem odniesienia jest koncepcja wartości.

Program zakłada zasadę integralnego rozwoju i wychowania ucznia oraz stworzenie **każdemu nauczycielowi szansy stosowania autorskich rozwiązań** dla złożonych problemów wychowania. W momencie budowania programu zespół omawiał wartości, jakie powinny stanowić jego podstawę aksjologiczną. Założono, aby: proces wychowania szkolnego miał holistyczny charakter - obejmował wszystkie warstwy życia i funkcjonowania człowieka oraz wszystkie płaszczyzny życia szkoły, w których „rozgrywa się” treść i jakość wychowania; stwarzał szansę twórczego włączania się nauczycieli, uczniów i rodziców w jego opracowywanie i realizację.

1. **Zespół wartości** - opisujący osobę, ucznia. Są nimi: godność, rozumność – mądrość, wolność, odpowiedzialność, zdolność do miłości i zdolność do transcendencji. Istotnym zadaniem edukacyjnym jest wspomaganie młodych ludzi w poznaniu tych wartości.
2. **Strukturę aksjologiczną** tworzą wartości związane z poszczególnym „warstwami rozwojowymi” człowieka. Analizując znaczenie warstw rozwojowych, należy podkreślić, że z każdą warstwą w naturalny sposób łączą się zintegrowane z nią określone wartości. Jednym z istotnych czynników dynamizowania rozwoju poszczególnych warstw i ich integracji ze sobą jest urzeczywistnianie tych wartości.

V. Sylwetka absolwenta "Piątki"

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- jest wyposażony w rzetelną wiedzę pozwalającą mu na kontynuowanie nauki na wyższym szczeblu,
- zna swoje prawa i obowiązki,
- ma poczucie własnej wartości,
- potrafi być odpowiedzialny za siebie i innych,
- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego, jest tolerancyjny i kulturalny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych.

VI. Cel główny:

Zgodnie z definicją wychowania: „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży” (art. 1 pkt. 3 *Ustawy Prawo oświatowe*).

Zwiększenie skuteczności działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych wśród uczniów, ich rodziców (opiekunów) oraz nauczycieli i pracowników szkoły na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkole.

VII. Działania profilaktyczne:

- **wspomaganie ucznia** w radzeniu sobie z trudnościami, jakie zagrażają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- **ograniczenie i likwidowanie czynników ryzyka** (jednostkowych, rodzinnych, rówieśniczych, szkolnych, środowiskowych), które zaburzają prawidłowy rozwój ucznia i dezorganizują jego zdrowy styl życia;
- **inicjowanie i wspomaganie czynników chroniących** (jednostkowych, rodzinnych, rówieśniczych, szkolnych, środowiskowych), które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi ucznia i jego zdrowemu życiu.

Cele główne profilaktyczne

- Udostępnienie społeczności szkolnej informacji niezbędnej do skutecznego zapobiegania i radzenia sobie z zagrożeniami dla własnego zdrowia, jakości życia, zmniejszenie czynników ryzyka zachorowania na różne choroby.
- Kompetentne i szybkie reagowanie na pojawiające się w szkole sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu ludzi.
- Kształtowanie w uczniach umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych.
- Budowanie współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia oraz instytucjami prowadzącymi wspomaganie rodziny i promującymi zdrowy styl życia.

Cele szczegółowe:

a) kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły i placówki, m. in. poprzez:

- Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, rodziców i uczniów,
- Zwiększanie świadomości uczniów na temat powstawania, funkcjonowania, przejawów i skutków dyskryminacji oraz narzędzi ich zwalczania,
- Integrowanie środowiska szkoły, w tym uczniów z niepełnosprawnościami, przewlekle chorych, odmiennych kulturowo,
- Rozwijanie kompetencji społecznych uczniów, wspieranie ich działalności np. wolontariatu,
- Wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- Rozwijanie potencjału szkoły w zakresie bezpiecznego funkcjonowania uczniów,
- Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców,
- Zwiększanie roli rodziców w szkole,
- Współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły z zakresu profilaktyki i bezpieczeństwa m. in. z policją, poradnią psychologiczno- pedagogiczną, radnymi, PSSE, PPP.

b) Zapobieganie problemom i sytuacjom problemowym uczniów m. in. przez:

- Działania uprzedzające mające na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów.

- Profilaktykę agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy.
- Profilaktykę uzależnień od gier komputerowych, Internetu; kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności tzw. nowych mediów.
- Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych uczniów, m. in. związanych z nadużywaniem alkoholu przez rodziców, wyjazdami rodziców za granicę w celach zarobkowych, a także przemocą w rodzinie.
- Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych, społecznych i życiowych wśród uczniów (samokontrola, radzenie sobie ze stresem, rozpoznawanie i wyrażanie własnych emocji).

c) Promowanie zdrowego stylu życia wśród młodzieży, m. in. przez:

- Zdobycie przez uczniów wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania działań prozdrowotnych.
- Ukierunkowanie uczniów na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi.
- Tworzenie i realizowanie całościowej polityki w zakresie zdrowego żywienia i aktywności fizycznej w szkole.
- Tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego uczniów.
- **Tworzenie prawidłowej atmosfery podczas nauki oraz wszechstronnego rozwoju w dobie pandemii (dot. bezpieczeństwa, zasadności szczepień, ostrożności w codziennych życiu itp.).**

d) Mobilizowanie uczniów do systematycznego uczęszczania na zajęcia lekcyjne, m. in. przez:

- Bieżące monitorowanie frekwencji uczniów.
- Poznanie czynników wpływających na niską frekwencję uczniów.
- Stosowanie w szkole jednolitego systemu usprawiedliwień nieobecności i zwolnień z zajęć.
- Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami usprawiedliwiania nieobecności i zwolnień z zajęć oraz systemem kar i nagród związanych z frekwencją.
- Uświadomienie uczniom szczególnego wpływu liczby godzin nieusprawiedliwionych na osiągnięte wyniki w nauce oraz na ocenę zachowania.

VIII. Wychowawca

Wzorem wychowawcy jest człowiek, który nie zwracając uwagi na trudności, zawsze z pełnym zapałem troszczy się o życie młodych ludzi, dostrzega ich problemy, wychodził im naprzeciw, jest wyrozumiały. Stara stworzyć specjalny system wychowawczy zwany systemem prewencyjnym, albo inaczej zapobiegawczym. Stąd wychowawca naszej szkoły nieustannie pogłębia swoją wiedzę dotyczącą jego osoby, a szczególnie jego wychowawczej metody. Wychowawca SP5:

- jest bezpośrednio odpowiedzialny za proces wychowawczy powierzonych mu wychowanków;
- na bieżąco obserwuje i kontroluje postęp wychowawczy, dydaktyczny oraz absencje na zajęciach lekcyjnych, w razie niepokojów wchodzi natychmiast w bezpośredni kontakt z rodzicami;
- na początku każdego roku szkolnego w czasie pierwszej lekcji wychowawczej przedstawia uczniom zasady BHP szkoły oraz obowiązki wynikające ze statutu szkoły, szkolnego systemu oceniania, a także przypomina o obowiązkach uczniowskich;
- na początku każdego roku szkolnego dba o integrację klasy i o wybór Samorządu Klasowego;
- jest otwarty na propozycje wychowanków, bierze udział w wyjazdach klasowych;

- współpracuje z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz logopedą; koordynuje pracę zespołów dotyczących pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniów swojej klasy; monitoruje przestrzeganie zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno – pedagogicznej;
- rozpoznaje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów;
- rozpoznaje zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych, oraz planuje wsparcie związane z rozwijaniem zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- prowadzi teczkę wychowawcy.

IX. Proces wychowania ku wartościom obejmuje po stronie nauczyciela następujące etapy:

- poznanie przez wychowawcę spektrum wartości preferowanych i urzeczywistnianych przez wychowanków;
- wspomaganie wychowanków w poznawaniu wartości i kształtowaniu umiejętności wnikania w istotę wartości, ich znaczenia w życiu człowieka oraz w wartościowaniu rzeczy i zjawisk w aspekcie aksjologicznym;
- wspomaganie wychowanków w akceptacji świata wartości;
- motywowanie wychowanków do wolnego wyboru właściwych wartości;
- wspomaganie wychowanków w urzeczywistnianiu wartości i budowaniu właściwych struktur hierarchicznych;
- wspomaganie wychowanków w dokonywaniu samooceny w aspekcie urzeczywistnianych wartości;
- inspirowanie wychowanków do działań animacyjnych w środowisku społecznym w celu budowania świata wartości w coraz szerszych kręgach społecznych;
- wspomaganie wychowanków w działaniach animacyjnych i ich wartościowaniu.

Program wychowawczy klasy szkolnej tworzyć może następujące podsystemy:

- ważne wydarzenia w życiu klasy;
- tematyka godzin do dyspozycji wychowawcy;
- programy wychowawcze poszczególnych przedmiotów;
- program o wąskim spektrum aksjologicznym – decydujący o tożsamości klasy, np. wychowanie do prawdy, odpowiedzialności, poszanowania godności, etc.
- o „życiu wewnętrznym” klasy decydują wydarzenia ważne pod względem wychowawczym – święta, uroczystości, znaczące działania podjęte na rzecz innych osób i ich spraw, wycieczki oraz pozostałe formy wypoczynku.

Zadania wychowawcze

- Wspomaganie naturalnego rozwoju (zaspokajanie potrzeb, rozwijanie potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel – uczeń)
- Kształtowanie potencjału intelektualnego (dążenie do prawdy, znajomość własnych wartości, poszukiwanie i rozwój zainteresowań, ciekawość poznawcza, kreatywność).
- Kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane i ujętych w opisie absolwenta; kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych
- Rozwijanie uczuć i emocji (kształtowanie wrażliwości emocjonalnej, świadome dokonywanie wyborów, rozwój kultury osobistej i kultury słowa, tolerancja i poszanowanie dla różnych religii, kultur i tradycji).
- Komunikacja społeczna (formy komunikacji, poszanowanie dla drugiego człowieka, akceptacja praw drugiego człowieka, asertywność, utrwalanie bezpiecznych zachowań, kształtowanie dyscypliny, umiejętność pracy w zespole, inicjowanie własnej aktywności, kształtowanie inicjatywności i przedsiębiorczości, poszanowanie dorobku własnego narodu i lokalnej społeczności, aktywne uczestnictwo w życiu kulturalnym klasy, szkoły, środowiska, rozwijanie samodyscypliny).

- Kształtowanie systemu wartości (obiektywna ocena własnego zachowania, przestrzeganie norm społeczno-moralnych, tworzenie hierarchii wartości, kształtowanie własnej odpowiedzialności, wypracowywanie twórczych postaw, kształtowanie wrażliwości na walory estetyczne i wartości moralne).
- Dojrzałość fizyczna (dbanie o własne ciało, profilaktyka zdrowia fizycznego i psychicznego, kształtowanie prawidłowych postaw wobec przyrody, umiejętność radzenia sobie z problemami, dojrzałość społeczna).
- Profilaktyka zachowań ryzykownych (diagnozowanie zagrożeń, wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z zagrożeniami).

X. Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

XI. Realizacja programu poprzez działania:

- informacyjne,
- edukacyjne,
- integracyjne,
- wdrażające ustalone umiejętności,
- interwencyjne.

Sposoby realizowania działań zawartych w programie:

- organizowanie szkolnych akcji promujących zdrowy styl życia;
- organizowanie imprez, akcji, realizacja programów profilaktycznych o uzależnieniach i innych zagrożeniach cywilizacyjnych;
- propagowanie poprzez działalność artystyczną uczniów pozytywnych postaw i zachowań;
- integracja zespołów klasowych;
- poradnictwo pedagoga i psychologa szkolnego; pomoc psychologiczna;
- współpraca z instytucjami;
- angażowanie rodziców w pracę szkoły (rozpoznawanie oczekiwań rodziców wobec szkoły, udział rodziców w uroczystościach i imprezach szkolnych);
- wsparcie materialne (współpraca z OPS);
- stałe doskonalenie umiejętności wychowawczych nauczycieli;
- wspieranie nauczycieli w zakresie pracy wychowawczej i profilaktycznej;
- spotkania, porady i konsultacje pedagoga i psychologa szkolnego z wychowawcami i nauczycielami;

- dostarczanie informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i uczenie dzieci dokonywania racjonalnych wyborów (zajęcia wychowawczo – profilaktyczne);
- rozwijanie ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych, w tym umiejętności: budowanie kontaktów z innymi ludźmi, radzenie sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów, nieuleganie presji grupy (zajęcia wychowawczo – profilaktyczne);
- spotkania informacyjno - edukacyjne dla rodziców mające na celu zapoznanie ich z problemami dzieci;
- promowanie sukcesów uczniów;
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych i świetlicowych;
- organizowanie i udział w konkursach przedmiotowych, sportowych i artystycznych;
- organizowanie wyjść na spektakle, seanse, wystawy itp.; wycieczki, rajdy;
- imprezy kulturalne i artystyczne;
- identyfikacja niepokojących zachowań i objawów;
- stosowanie procedur interwencyjnych.

XII. ZADANIA W ROKU SZKOLNYM 2024/2025

S F E R Y R O Z W O J U	ZADANIA	TREŚCI I FORMY	SZKOŁA PODSTAWOWA KLASY W SP5								INNE			
			1	2	3	4	5	6	7	-	TERMIN	OSOBA odpowiedzialna	UWAGI	
F I Z Y C	1. Promocja zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych.	1. Pogadanki, konkursy, happeningi wg potrzeb.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Rok szkolny 2024/2025	Psycholog /pedagog szkolny, wychowawcy, pielęgniarka szkolna	
		2. Akcje profilaktyczne PSSE: a) Problemy z częstym stosowaniem antybiotyków. Akcja PSSE. b) Co warto wiedzieć o kleszczach?	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Maj 2025	Festyn szkolny Stoisko PSSE pielęgniarka, biolodzy	Wg PSSE

3. Tydzień Profilaktyki i Promocji Zdrowia. m. in.: „Zdrowa śniadaniówka” klasy I-III „Trzymaj Formę” – klasy V "Bieg po zdrowie" - klasy IV	X	X	X	X	X	X	X	II półrocze	Wychowawcy klas, pedagog/psycholog szkolny, świetlica szkolna, n-le biologii, przyrody	
	"Do szkoły - pieszo! - Rodzicu - nie śpiesz się ciągle i nie woź mnie wszędzie autem"	X	X	X				Rok szkolny		
4. Zapobieganie chorobom zakaźnym: Co wiemy na temat szczepień? Jak dbać o odporność organizmu?				X				Wg harmonogramu działań pielęgniarki szkolnej	Pielęgniarka szkolna Biolodzy WDŻ	
5. Problem otyłości oraz nieprawidłowego odżywiania wśród dzieci i młodzieży (lekcje wychowawcze oraz mini wykład podczas zebrania dla rodziców) Badanie bilansowe, postawy ciała, obliczanie BMI	X							Rok szkolny 2024/2025	Pielęgniarka szkolna Wychowawcy Nauczyciele w-f	
6. Dzień Dziecka - Dniem Sportu	X	X	X	X	X	X	X	Czerwiec 2025	Nauczyciele W-F Wychowawcy Specjaliści szkolni	
7. Chcemy żyć - jesteśmy bezpieczni na drodze. Zajęcia z ruchu drogowego - zabawa w sali z symulatorami.	X							Wrzesień - Październik 2024	Pedagog, INFORMATYK, Wychowawcy i uczący w klasach I	Policja
8. Warzywa i owoce kontra słodycze! Co powinna zawierać „uczniowska śniadaniówka?”	X	X	X					Wg potrzeb Klasy 2024/2025	Intendentka wychowawcy	Konkurs plastyczny

2. Rozwijanie umiejętności zdrowych nawyków żywieniowych.	1. Realizacja: „Program dla szkół” (spożywanie produktów mlecznych, owoców i warzyw).	X	X	X	X	X				Rok szkolny 2024/2025	Intendent Wychowawcy	
	2. Dbłość o kulturę spożywania posiłków - rozmowy z uczniami, pomoc starszych uczniów podczas posiłków, tablice informacyjne w jadalni szkolnej.	X	X	X	X	X	X	X			Rok szkolny 2024/2025	Wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy
3. Kształtowanie nawyków higienicznych.	1. Pogadanki, gazetki szkolne na temat higieny osobistej.	X	X	X	X	X	X	X		Na bieżąco	Wychowawcy klas	
	2. Korzystanie z WC - zasady, dbanie o czystość. Dyżury, apele w przypadku powtórzenia się problemów (np. zniszczeń).	X	X	X	X	X	X	X		Wg potrzeb Rok szkolny 2024/2025	Wychowawcy	
	3. Higiena podczas dojrzewania. Dbamy o czystość, wiemy co to profilaktyka.							X		Wg programu WDŻ	Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie	
	4. Przestrzeganie zasad higieny w szkole.	X	X	X	X	X	X	X		Na bieżąco	Wszyscy pracownicy	
	5. Ład i porządek w pokoju, klasie, tornistrze..? W trosce o nasze rzeczy i otoczenie. Lekcja wychowawcza.	X	X	X	X	X	X	X		Wg uznania rodziców i wychowawców	Wychowawcy	
4. Kształtowanie umiejętności zarządzania czasem wolnym i	1. Pogadanki. Gazetki klasowe. Spotkanie z rodzicami o ciekawych formach spędzania czasu wolnego z dzieckiem.	X	X	X	X	X	X	X		Wg potrzeb klasy	Wychowawcy klas	

organizowania prostych form wypoczynku.	2. Zajęcia sportowe i kółka zainteresowań.	X	X	X	X	X	X	X		Wg harmonogramu kół zainteresowań	Nauczyciele realizujący zajęcia dodatkowe, nauczyciele w-f	
	3. Przerwa - czasem wypoczynku z rówieśnikami. Aktywność fizyczna na korytarzu szkolnym lub podwórku.	X	X	X	X	X	X	X		Wg potrzeb	Nauczyciele dyżurujący	
	4. Lekcje wychowawcze – organizacja czasu wolnego. Planowanie aktywnego weekendu. Ferie zimowe - jak miło można spędzić na Śląsku lub podczas wyjazdu?	X	X	X	X	X	X	X		Rok szkolny 2024/2025	Wychowawcy klas	
	5. O szlakach, schroniskach, mapach, ale też zabytkach i wolnym czasie w mieście. Kto to jest turysta?	X	X	X	X	X	X	X		Czerwiec 2025 Wg potrzeb np. prze rajdem	Nauczyciele w-f, geograf, wychowawca	
	6. Warsztaty kreatywności - zajęcia artystyczne przed Świętami. Przygotowanie prac na kiermasz.				X	X	X	X		Wg zapotrzebowania	wychowawcy	
	5. Utrwalanie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią.	1. Zapoznanie ze Statutem Szkoły oraz regulaminami wewnątrzszkolnymi.	X	X	X	X	X	X	X		Wrzesień 2024, na bieżąco	Wychowawcy klas
	2. Lekcje wychowawcze nt. bezpieczeństwa w trakcie ferii zimowych i wakacji.	X	X	X	X	X	X	X		I - 2025 VI -- 2025	Wychowawcy	
	3. Bezpieczna szkoła, nasze sale, korytarze, jadalnia, świetlica... Zasady, regulaminy.	X	X	X	X	X	X	X		Wrzesień 2024	Wychowawcy, pracownicy świetlicy	

		4. Przygotowanie do egzaminu na kartę rowerową.				X	X	X	X		Wg potrzeb uczniowskich	Kierownik świetlicy	
		5. Przypomnienie zasad szkolnych oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym.		X	X	X	X	X	X		Wrzesień 2024	Wychowawcy	
		6. Normy szkolne - jesteśmy uczniami.	X								Wrzesień - październik 2024	Pedagog szkolny	
		7. Próbne ewakuacje, alarmy przeciwpożarowe.	X	X	X	X	X	X	X		Wg terminu MZO	Dyrektor szkoły MZO - BHP	
		8. Prowadzenie ewidencji osób przychodzących do szkoły, monitoring, rola portierni. Monitoring.	X	X	X	X	X	X	X		Rok szkolny 2024/2025	Portier	
		9. Diagnoza poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole.									II półrocze	Pedagog/psycholog szkolny wychowawca klas	
P S Y C H I C Z	1. Diagnozowanie podstawowych zagrożeń w szkole.	1. Obserwacja zachowań uczniów w trakcie przerw.	X	X	X	X	X	X	X		Rok szkolny 2024/2025	Wszyscy nauczyciele wg planu dyżurów	
	2. Zdrowie psychiczne u dzieci i młodzieży.	1. Wdrożenie Standardów Ochrony Małoletnich (lekcje wychowawcze, gazetka szkolna) – Szacunek wobec każdego – a zdrowie psychicznie. Gdzie szukać pomocy, gdy mnie lub kogoś krzywdzą?	X	X	X	X	X	X	X		Rok szkolny 2024/2025	Dyrekcja szkoły, wszyscy nauczyciele	

N A	3. Zdrowie psychiczne uczniów w związku zagrożeniami cywilizacyjnymi	Szkolenie Rady Pedagogicznej. „Zrozumieć świat dziecka czym żyje generacja Z?”								10.03.2025r	Dyrekcja	
	a) RP	Przekazanie po szkoleniu przez wychowawców treści rodzicom podczas zebrań.	X	X	X	X	X	X	X	14-16.04.2025	Wychowawcy – zebrań	
	b) RP podniesienie wiedzy o zagrożeniu i wykorzystaniu IT	Szkolenie Rady Pedagogicznej. Sztuczna inteligencja w pracy nauczyciela	X	X	X	X	X	X	X	28.10.2024	Dyrekcja PR	
3. Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji w sposób akceptowany społecznie oraz postępowanie w sytuacji zagrożenia agresją.	1. Zajęcia integracyjne - „Znamy się ” - Poznajemy swoje emocje. - Kontrakt klasowy – warto znać zasady - działania integrujące uczniów SP5 z uchodźcami z Ukrainy (wg potrzeb) - „Kiedy jest nam źle?” – radzenie sobie z autoagresją oraz agresją innych.	X	X	X	X	X	X	X	Rok szkolny 2024/25 Wg potrzeb	Wychowawcy		
	2. Trudne sytuacje - były, są i będą, ale my radzimy sobie! a) Doskonalenie umiejętności porozumiewania się. b)Uczymy się konstruktywnego rozwiązywania konfliktów. c) Gdzie szukać pomocy, kiedy sami nie radzimy sobie z emocjami czy problemem?	X	X	X	X	X	X	X	Rok szkolny 2024/25 wg potrzeb	Wychowawcy/ pedagog/ psycholog		
	3. Wymarzony przyjaciel i jego cechy. Co to jest empatia?	X	X						Rok szkolny 2024/25 wg potrzeb	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog		

4. Umiejętność dokonywania samooceny i postępów w nauce.	1. Pogadanki. Współpraca z rodzicami. Apele - pochwały (wzmocnienie pozytywnych działań dzieci).	X	X	X	X	X	X	X	Rok szkolny 2024/2025	Wychowawcy klas	
	2. Zapoznanie (przypomnienie) ze szkolnym systemem oceniania zachowania.	X	X	X	X	X	X	X	Początek roku szk. 2024/2025	Wychowawcy klas	
	3. Konstruowanie klasowych programów wychowawczo-profilaktycznych z uwzględnieniem potrzeb konkretnego oddziału np. dot. emocji, motywacji, samokształcenia, metod nauki.	X	X	X	X	X	X	X	IX -X 2024	Wychowawcy klas	
	4. Warsztaty "Jak uczyć się skutecznie?" kl. IV „Pomoc koleżeńska” Kl. V				X	X			X- XII 2024	Psycholog Wychowawca	
5. Bezpieczne korzystanie z cyberprzestrzeni.	1. Przygotowanie uczniów do funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym.	X							Rok szkolny 2024/2025	N-le informatyki	
	2. Korzystanie z sal multimedialnych, interaktywnych, drogowych. Mini - wykład.	X	X	X	X	X	X	X	I półrocze	N-1 informatyki wychowawcy	
	3. a) Komputer, smartfon - ale mądrze! - zajęcia informatyki b)Udział uczniów, rodziców i nauczycieli w #DBI w zależności od grupy wiekowej	X	X	X	X	X	X	X	I półrocze luty 2025	Nauczyciele informatyki	
	4. Udział w kampanii społecznej „Zadbaj o dziecięcy mózg” promującej zasady związane z ograniczeniem nadużywania urządzeń ekranowych przez dzieci.	X	X	X	X	X	X	X	Październik 2025 Luty - marzec	Psycholog/pedagog Informatyk	

	#DBI - Dzień Bezpiecznego Internetu Materiały on-line (także dla rodziców)									2025		
6. Kształtowanie odpowiedzialności za własną przyszłość, pomoc w wyborze dalszej drogi kształcenia.	1. Warsztaty z doradztwa edukacyjno-zawodowego. Poszukiwanie informacji - poznajemy zawody. Zajęcia ze smartfonami - na stronie www.mapakarier					X	X	X		Wg potrzeby	Wychowawca Doradca zawodowy / biblioteka	
	2. Lekcje wychowawcze. Moje mocne strony. Moje zainteresowania.	X					X			Rok szkolny 2024/25	Wychowawcy klas	
	3. Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów. (Ewentualnie przybliżenie kilku ważnych zawodów, opowiadanie, filmy).	X	X	X	X	X	X	X		Rok szkolny 2024/2025 Wg potrzeb	Wychowawcy klas Doradca zawodowy,	
7. Indywidualne podejście do ucznia.	1. Praca z uczniem zdolnym, rozwijanie jego zainteresowań, udział w konkursach.	X	X	X	X	X	X	X		Rok szkolny 2024/2025, wg kalendarza konkursów	Wszyscy nauczyciele	
	2. Konstruowanie Indywidualnych Programów Edukacyjno – Terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenia oraz organizowanie wsparcia uczniom wymagającym pomocy.	X	X	X	X	X	X	X		Do 30 IX – istniejące w szkole, do 30 dni po otrzymaniu nowego orzeczenia	Specjaliści szkolni, wychowawcy klas, n-l rewalidacji oraz nauczyciele uczący dziecko	
	3. Wspomaganie w kształtowaniu pozytywnego obrazu samego siebie.	X	X	X	X	X	X	X		Na bieżąco	Wszyscy nauczyciele	
1. Kształtowanie postaw prospołecznych.	1. Lekcje wychowawcze. "Jakim człowiekiem warto być?"				X	X	X	X		Rok szkolny 2024/2025 Wg uznania wychowawcy	Wychowawcy klas	

S
P
O
Ł
E
C
Z
N
A

2. Co to jest Savoir - Vivre? Kultura przy stole, nakrywamy do posiłku, dbamy o język ojczysty, przedstawiamy się.. Przypomnienie zasad zachowania się w jadalni szkolnej podczas obiadów.	X	X	X	X	X	X	X	Rok szkolny 2024/2025	Wychowawcy, pracownicy świetlicy
3. Współpraca ze środowiskiem lokalnym. (angażowanie się w życie społeczne miasta, uroczystości miejskie, jarmark świąteczny, festyny itp.)	X	X	X	X	X	X	X	Rok szkolny 2024/2025	Wszyscy nauczyciele
4. Promowanie postaw proekologicznych. Włączanie się aktywnie w działania ekologiczne szkoły: Realizacja programu edukacyjnego związanego z powstaniem ogrodu „Uczniogród”.	X	X	X	X	X	X	X	Rok szkolny 2024/2025	Koordynatorzy: G. Koprek, D. Kremer, I.Rusek
b. zbiórka makulatury; plastikowych nakrętek	X	X	X	X	X	X	X	Rok szkolny 2024/2025	Portiernia, D. Kremer
c. przygotowanie karmników na zimę i dostarczanie pokarmów; „Kasztanobranie”	X	X	X	X	X	X	X	I półrocze	Wychowawcy portier M. Wiór
d. zbiórka opakowań plastikowych w ramach akcji „Jestem w drużynie Recyklatora”;	X	X	X	X	X	X	X	Rok szkolny 2024/2025	D. Kremer
e. akcja Sprzątania Świata - sprzątamy przyszkolny teren i segregujemy śmieci;	X	X	X	X	X	X	X	Wrzesień – październik 2024	wychowawcy klas
h. Dzień Ziemi.	X	X	X	X	X	X	X	22 kwiecień 2025	SU

	5. Promowanie czytelnictwa, jak i postaw proekologicznych u młodych ludzi. Konkurs	X	X	X	X	X	X	X		I półrocze	Biblioteka, świetlica, wychowawcy kl. 1	
	6. Dzień otwarty - warto zostać uczniem SP5 Dla grup 6latków z przedszkoli	X								Marzec 2025 W przypadku zapotrzebowania grup przedszkoli	Dyrekcja szkoły RP, RR, SU	
2. Kształtowanie postaw obywatelskich.	1. Poszanowanie miejsc ważnych dla pamięci narodowej. Wyjścia np. pomniki, grób Powstańców Śląskich, lekcja muzealna.	X	X	X	X	X	X	X		Wg harmonogramu imprez i uroczystości szkolnych	Wszyscy pracownicy szkoły	
	2. Wykorzystanie różnych form upamiętnienia postaci i wydarzeń z przeszłości.	X	X	X	X	X	X	X		Wg harmonogramu imprez i uroczystości szkolnych	Wszyscy pracownicy szkoły	
	3. Obchody ważniejszych świąt narodowych, kultywowanie symboli państwowych.	X	X	X	X	X	X	X		Wg harmonogramu imprez i uroczystości szkolnych	Nauczyciele historii. Wszyscy pracownicy szkoły	
3. Uważliwanie na bezinteresowną pomoc drugiej osobie.	1. Co to jest Wolontariat? Wdrażanie uczniów do pomocy innym. Różne akcje SU				X	X	X	X		Wg potrzeb	Opiekunowie SU	
	2. Pomoc materialna uczniom najbardziej potrzebującym. Pomoc uczniom z Ukrainy - wsparcie materialne i emocjonalne.	X	X	X	X	X	X	X		Wg potrzeb	Wychowawcy klas, pedagog/psycholog Koordynator i tłumacz A. Dukalski	

	3. Bezpłatne obiady, odzież ze zbiórek itp. dla uczniów z trudną sytuacją materialną.	X	X	X	X	X	X	X		Wg potrzeb	Pedagog wychowawcy	
	4. Lekcje wychowawcze. Pomagamy rodzicom przed świętami. Prezent, ale inaczej?	X	X	X	X	X	X	X		Grudzień i kwiecień Rok szk. 2024/2025	Wychowawcy klas	
4. Budujemy tradycje szkoły.	1. Jerzy Kukuczka - naszym patronem! Szkolny Dzień Patrona. Gazetka, wystawa, quiz	X	X	X	X	X	X	X		Marzec 2025	Wychowawcy, biblioteka szkolna, SU	
	2. Ognisko - możliwość integracji uczniowie - rodzice - nauczyciele	X	X	X	X	X	X	X		Wiosna 2025 wg potrzeb	Dyrekcja, wychowawcy	
	3. Rajd szkolny	X	X	X	X	X	X	X		Październik 2024	Wychowawcy J. Maciejowska	
5. Budowanie pozytywnego wizerunku szkoły.	1. Współpraca ze szkołami z miasta. Prowadzenie szkolnego FB, strony WWW. Promocja SP5, foto-relacje imprez klasowych i szkolnych.	X	X	X	X	X	X	X		Wg potrzeb	Wszyscy pracownicy szkoły Administratorzy	
	2. Współpraca z ośrodkami dla osób niepełnosprawnych	X	X	X	X	X	X	X		Wg planu	Wszyscy pracownicy szkoły	
	3. Reprezentowanie szkoły przez uczniów w zawodach sportowych i konkursach.	X	X	X	X	X	X	X		Wg kalendarza roku szkolnego	Wszyscy uczący	
	4. Nasi uczniowie - a organizacja festynu.	X	X	X	X	X	X	X		Wg kalendarium	Wszyscy pracownicy	

		5. Współpraca rodziców, nauczycieli i uczniów przy organizacji imprez szkolnych i klasowych.	X	X	X	X	X	X	X		Wg kalendarza imprez szkolnych	Wychowawcy klas		
	6. Edukacja globalna.	1.Co to jest ocieplenie klimatu? Raporty. Opracowanie gazetki.							X		Rok szkolny 2024/2025	Nauczyciel geografii. Wychowawca 7a		
		2. Czy bać się smogu, czy go pokonać?					X				Rok szkolny 2024/2025	Nauczyciele biologii i geografii.		
A K S J O L O G I C Z N A	1. Przygotowanie do dojrzałego prezentowania własnego systemu wartości przy poszanowaniu praw drugiego człowieka i zasad tolerancji.	1. Lekcje wychowawcze – wspomaganie uczniów w urzeczywistnieniu wartości i budowaniu właściwych struktur hierarchicznych.	X	X	X	X	X	X	X		Rok szkolny 2024/2025	Wychowawcy.		
		2. Spektakl i warsztaty profilaktyczne „Talenty, czyli mieć czy być” Wyjście do ChCK (76 uczniów klas V)					X				05.11.2024r.	Dyrekcja Pedagog	Program dotacja	
		3. Ukazywanie tradycji regionalnych i narodowych poprzez poznawanie historii oraz tradycji regionu.	X	X	X	X	X	X	X			Wg kalendarza uroczystości i świąt państwowych	Wszyscy nauczyciele	
		4. Pielęgnowanie wartości duchowych: a. udział w rekolekcjach oraz mszach w intencji społeczności szkolnej na początku i zakończeniu roku szkolnego. Współpraca z parafią.	X	X	X	X	X	X	X			Rok szkolny 2024/2025	Katecheta. Wszyscy pracownicy szkoły	

b. spotkania wigilijne w klasach, kolędowanie, przybliżenie tradycji Świąt Wielkanocnych.	X	X	X	X	X	X	X		Grudzień 2024, kwiecień 2025	Wychowawcy	
c. Jasełka - występy przedświąteczne. Kolędowanie	X	X	X	X	X	X	X		Grudzień 2024	Wychowawcy, inni pracownicy szkoły	
5. Udział dzieci w rekolekcjach	X	X	X	X	X	X	X		Wiosna 2025	Katecheci	
6. „Człowiek – i jego godność”. Poznajemy i utrwalamy prawa dziecka. Obchody: Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka z UNICEF	X	X	X						20 listopad 2024	Wychowawcy Specjaliści szkolni	

XIII. Oczekiwane efekty

Absolwent szkoły zmierza do osiągnięcia pełnej dojrzałości w czterech sferach - fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej.

Częściowo lub całkowicie ma rozwiniętą:

- **samoświadomość** – akceptacji siebie, osiągnięcia spójności myślenia i działania łączonych z kształtowaniem poczucia autonomii, tworzy pozytywnego obraz tożsamości w wymiarze osobistym, społecznym i kulturowym oraz posiada poczucie własnej godności;
- **sprawczość** – posiada umiejętność wyznaczania realnych celów i osiąga je dzięki własnej aktywności; jest pozytywnie nastawiony do życia, posiada motywację do działania, rozwija umiejętności planowania i podejmowania decyzji oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, potrafi planować własny rozwój, rozwija poczucie celowości działania;
- **relacyjność** – posiada umiejętność budowania i podtrzymywania pozytywnych relacji z ludźmi, rozumienia uczuć innych, sposobów myślenia i działań umożliwiających osiągnięcie pożądanego społecznie celów, promuje prospołeczne wartości, aktywnie uczestniczy w życiu społecznym, w tym jego formach instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych, włącza się do działania na rzecz społeczności, promuje pozytywne wzorce osobowe, umiejętnie buduje prospołeczne relacje rówieśnicze;
- **otwartość** – posiada zdolność do sprawiedliwej, etycznej oceny i reagowania, umiejętność otwartego i jednoznacznego wyrażania swoich potrzeb, uczuć i opinii z zachowaniem szacunku do siebie oraz innych osób, kształtowanie postaw asertywnych, rozwijanie poczucia empatii, wrażliwości, szacunku dla odmienności;
- **kreatywność** – posiada umiejętności: wyjścia poza schematyczność myślenia i działania, znajdowania nowych sposobów rozwiązywania problemów, odkrywania indywidualnych zdolności umożliwiających sprostanie wyzwaniom, także poprzez podejmowanie działań na rzecz twórczego rozwoju w formie współpracy z instytucjami kultury, rozwój aktywności fizycznej, rozwój sfery psychicznej, w tym duchowej, społecznej, aksjologicznej.

Sukces: szkoła właściwie wspiera także czynniki chroniące wymienione na wstępie programu.

XIV. Sposoby ewaluacji:

Pod koniec roku szkolnego 2023/2024 zespół dokona ewaluacji działań w/w programu. W tym celu wykorzysta różnorodne narzędzia diagnostyczne (techniki i metody): obserwacja; wywiad; rozmowa; ankieta; analiza dokumentacji szkolnej i wyników uczniów.

Zespół opracowujący: Rada Rodziców, Rada Pedagogiczna **Zespół redakcyjny:** pedagog: mgr B. Malińska, mgr J. Wrana;; psycholog: mgr K. Moś, mgr A. Król, mgr G. Stokłosa